

RODOLJUB.

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vabilo na naročbo.

S prihodnjo številko nastopi »Rodoljub« svoj 13. tečaj. V vseh teh letih je krepko in neustrašno branil ljudsko korist, v prvi vrsti korist kmetijskega stanu v političnem, gospodarskem in narodnem oziru.

Tudi v minolem letu smo dajali »Rodoljuba« nekaj tisoč potrebnim ljudem brezplačno, in imeli izgubo. A ni nam žal, kajti zdravo seme, katerega je sejal, je več ali manj padlo na rodovitna tla in obrodilo dober sad. Ljudstvu so se začele odpirati čči, začelo je spoznavati resnico in se zavedati svojih pravic. — A to je uspeh, s katerim smo lahko zadovoljni.

V prihodnjem letu bo »Rodoljub« izhajal zopet vsakih štirinajst dni. Naročnina 80 kr. ali 1 K 60 vin. je tako nizka, da niti polovice vseh stroškov ne pokrije.

Kakor doslej, bomo delali tudi v prihodnjem letu za korist slovenskega naroda in zlasti za korist slovenskega kmeta ter upamo, da nas bodo z obilnim naročevanjem podpirali vsi tisti, katerim je v resnici pri srcu blagor slovenskega naroda in slovenskega kmeta.

Prosimo torej vse dosedanje naročnike, naj nam ostanejo zvesti tudi v novem letu in naj nam pridobe še kacega novega naročnika.

Cena listu znaša na leto 80 kr. in naj se pošlje čim prej, da se pošiljanje lista ne ustavi.

Klerikalno bahaštvo.

Umazano glasilo ljubljanskega škofa je v soboto krepko udarilo na reklamni boben za klerikalne poslance in je z vznesenimi besedami opevalo veliki vpliv klerikalnih poslancev in velike »vspehe«, ki so jih ti poslanci dosegli pri razpravi o krošnjarskem zakonu.

To bahaštvo je na sebi abotno in smešno, kakor so tudi abotni in smešni »Slovenčevi« napadi na dr. Tavčarja in na dr. Ferjančiča.

Predvsem je treba na jasno priti, za kaj se gre pri krošnjarskem zakonu. Gre se za interese takih okrajev, ki jih zastopajo klerikalci, gre se za korist volilcev klerikalne stranke in klerikalci so storili samo svojo dolžnost, da so se zavzeli za svoje volice. Bilo bi dovolj žalostno, ko bi celo pri stvari, ki se tiče eksistence na tisoč njihovi volilcev, molčali in roke križem držali, kakor je sicer njihova navada, ko bi pasli lenobo,

ko se hoče celim okrajem, ki jih oni zastopajo, vzeti pogostoma najvažnejši vir dohodkov.

Nasprotno pa mestni poslanci nikakor nimajo tega interesa. Kot mestni poslanci morajo vendar varovati koristi mestnih volilcev, a temu dela krošnjarstvo v vsakem slučaju škodo. In naj bo ta škoda še tako majhna, čuti se le. Kranjski mestni zastopniki pa se niso postavili na malenkostno stališče, da bodo varovali izključno in brezobzirno le koristi svojih volilcev. Upoštevali so korist cele dežele in tako se je zgodilo, da se je mestni posl. Plantan prvi zavzel za volilce klerikalnih poslancev, kar je toli pomembnejše, ker je s tem zaspane klerikalce primoral, storiti svojo dolžnost.

Nekaj te dolžnosti so klerikalci izpolnili pri specialni razpravi o krošnjarskem zakonu. Tu so se nekoliko zavzeli za svoje volilce in ker so bili dotični predlogi sprejeti, tolčejo sedaj na reklamni boben kakor blazni, čeprav natančno vedo, da ta zakon o krošnjarstvu ne zadobi veljave, da so torej vsi njih »vspehi« v vodo padli.

Da postavijo te »vspehe« v boljšo luč, napadajo napredne poslance. Ti so že storili več nego je njih dolžnost, ko so se po poslancu Plantanu oglašili za korist okrajev, katere zastopajo klerikalci. Umazanih manevrov, kakor dr. Šusteršič, pa napredni poslanci ne bodo nikdar uprizarjali in niso in ne bodo skušali poklicanih zastopnikov prehitovati, kakor to rad stori dr. Šusteršič.

Seveda »Slovenec« tudi ni zamudil, zaleteti se v dr. Tavčarja, češ, da ga ni bilo na Dunaju. V pomirjenje njegovih živcev mu povemo, da dr. Tavčarja radi tega ni bilo na Dunaju, ker je imel v Ljubljani važno sejo deželnega šolskega sveta. Tega pa naj »Slovenec« nikari ne misli, da bo dr. Tavčar zamudil sejo deželnega šolskega sveta zaradi razprave o krošnjarskem zakonu, ki je itak mrtvo rojeno dete in ki tudi ni na korist ljubljanskim volilcem.

»Slovenčev« reklamno bobnanje za klerikalce nareja utis, da mora ugled teh poslancev med klerikalnimi volilci biti že preklicano majhen, če jih mora njih list na tako ordinaren način umetno povečevati. Ako to klerikalne ničle veseli, jim tega veselja ne bomo kvarili, čeprav bi to lahko storili, kajti klerikalci so svoje proslavljanje »vspehe« dosegli, ker so si poslanci rekli: le glasujmo za klerikalne predloge, saj ta zakon itak ne dobi veljave.

Politični pregled.

Novi deželni glavarji.

Nedavno je uradna »Wiener Zeitung« prinesla cesarjevo imenovanje novih deželnih glavarjev in njih namestnikov v vseh onih deželah, kjer so se letošnje jesen izvršile deželnozborske volitve, in sicer so postali za Štajersko: deželni glavar grof Edmund Attems, njegov namestnik dr. Fran Jurtela, deželni poslanec in odvetnik v Ptuj. Za Koroško: deželni glavar: tajni svetnik in dež. polanec Zeno grof Goßs, njegov namestnik dež. posl. dr. pl. Mettnitz. Za Nižje Avstrijsko: deželni maršal prošt Frigdean Schmolck, njegov namestnik pa dež. poslanec Strohbach. Za Gorenjo Avstrijsko: dež. glavar: dr. Alfred Ebenhoch, njegov namestnik dež. posl. Emil vitez Dierzer pl. Traunthal. Za Solnograško: deželni glavar: dr. Albert Schumacher, njegov namestnik stolni kapitulat Al. Winkler. Za Predarlško: dež. glavar: Ad. Rhomberg, njegov namestnik dr. Jos. Peer. Za Moravsko: deželni glavar: grof Vetter v. d. Lilie, njegov namestnik dr. J. Žáček. Za Šlezijo: deželni glavar: tajni svetnik Henrich grof Larisch-Münich, njegov namestnik kardinal breslavski Jurij Kopp.

Rusija za Balkan.

Vsi listi pišejo o izjavi, ki jo je prinesel ruski vladni list glede položaja v evropski Turčiji. Izjava pravi, da niso izključene resne komplikacije v zhođni Turčiji. Vsled pravočasnih odredb in nastopivše zime se za sedaj sicer ni bati, da bi se macedonsko gibanje širilo, toda vsa znamenja kažejo na to, da lahko napoči spomladi splošna vstaja. Vsi ti pojavi da niso mogli uiti Rusiji, ki je od nekđaj v skrbah za usodo sorodnih plemen. Potem potrjuje, da je Rusija nagovarjala tako dolgo turško vlado, da se je zadnja udala za potrebne preosnove v nezadovoljnih pokrajinah. Tudi avstrijska vlada je ukazala svojemu zastopniku, da se v tem vprašanju popolnoma pridruži ruskemu prizadevanju. Dokler pa bodo trajali v Macedoniji nemiri, se nove turške reforme ne bodo mogle izvršiti, od česar ima škodo le prebivalstvo. Zato pa je treba v prvi vrsti, da se prenehajo agitacije macedonskih komitejev, ki niso dosegli svojega patrijotičnega namena, temuč le odvrčajo prebivalstvo od mirnega dela. Rusija stoji še danes na stališču, da je obsoditi vsak poskus slovanskih plemen, spremeniti z nasiljem položaj na Balkanu, za kakršnega jamči mednarodni dogovor. Zato ponavlja znova srbski in bolgarski vladi dobrohoteč svoj

svet, naj v lastni koristi preprečita nevarno agitacijo. »Carska vlada je opravljena pričakovati, da bodo slovanska plemenena, ki morajo svojo svobodo in neodvisnost zahvaliti edino le ruskim nesebičnim žrtvam, tudi ubogala njene nasevete.«

Domače in razne novice.

Dokaz brezverstva. — Jako žalostna resnica je, da slučajni krivih priseg dandanes niso več redki in pravniki že dolgo delujejo na to, da naj se priseganje opusti. Nedavno tega smo priobčili mnenje odličnega pravnika o prisegi. Tudi ta pravnik se izreka za odpravo prisega, češ, da prisega kot resnica izsiljajoče sredstvo naj se rajše opusti, da se ohrani sveto ime božje. V dotičnem sestavku se izrecno povdarja, da naj se opusti prisega, da se ohrani sveto ime božje, a vendar vidi »Slovenec« v tem dokaz, da smo — brezverci. Pri tem širokoustno besediči o svetosti prisega in napada porotnike, tisti »Slovenec«, ki sicer deluje po morali sv. Liguorija, katera morala izrecno dopušča in uči krivo prisego. »Slovenec« pač ne pristojajo govoriti o priseganju, saj spadajo k njegovim ljubljencem ne samo goški kurat Ferjančič, ki je bil zaradi zapeljavanja h krivi prisegi obsojen, nego tudi drugi duhovniki, ki so ali sami po krivem prisegli, ali pa ljudi nagovarjali za krivo prisego. Lahko bi navedli tudi take nemške, francoske in italijanske pravnike, ki sicer zagovarjajo prisego, a so sploh proti temu, da bi se duhovniki zaprisegali, da bi se duhovnikom verjelo, tudi če pričajo pod prisego. Tak pravnik je n. pr. sedanji italijanski ministrski predsednik Zanardelli. In mnenju teh pravnikov se ni čuditi, saj, kakor rečeno, dovoljuje morala sv. Liguorija krivo pričevanje pod prisego in bi n. pr. Smolnikar po morali sv. Liguorija prav lahko prisegel, da ni tega storil, kar se mu očita in prav lahko bi dobil po tej morali tudi odvezo, tudi če bi storil krivo prisego.

Bum, bum, bum, ali denunciacija — »Slovanske zveze«. Gospod Ivan Urbančič, občespoštovan veljak v Trnovem na Notranjskem, se je malo sporekel z ondotnim nadučiteljem g. Jernejem Ravnikarjem. Ravnikar, ta puhla repa med učitelstvom, je hotel namreč celemu svetu povedati, da bode pri bodočih občinskih volitvah klerikalno volil in zagadelj je ta nadučitelj, ki je že v Mokronogu napravljaj različne breztaktnosti, provzročil s pomočjo svoje žene, ki v hiši hlače nosi, urnebesni hrup. Nam je čisto vsejedno, kako Ravnikar voli in kakega političnega mnenja je njegovih hlač nositeljica, vendar smo pa mnenja, da je pri takih prilikah, ako nastane malenkostna diferenca med učiteljem in krajnim šolskim svetom, učiteljeva dolžnost, da išče pomoči pri višjih šolskih gosposkah. Ravnikar pa je celo zadevo prej kot ne prav močno napihnil — vsaj ga poznamo še iz Mokronoga! — jo razobesil po »Slovencu« ter izberačil pri Šusteršiču, da je radi bagatele, kakor je g. Jernej Ravnikar, vložil bobnečo interpelacijo, v kateri kot blag kristjan zahteva, da naj ministrski predsednik priskrbi, da se proti poštemu

slovenskemu možu, kot je gosp. Urbančič, naperi kazensko postopanje. Lepi bi bili časi, ko bi g. pl. Körber ne imel družega opraviti, nego prati umazano perilo gosp. Jerneja Ravnikarja in njegove ženske! Na vislice bi torej rada spravila »Slovanska zveza« g. Urbančiča! Priznati moramo, da take neumne interpelacije še nismo kmalu čitali, in da tudi še nismo kmalu opazili tako ostudne denunciacije, kakor je obsežena v ti interpelaciji! Radovedni smo, kdo je to kazensko ovadbo podpisal? Morda tudi gospođa iz Dalmacije? Bomo videli! Gospodu Urbančiču pa bodi v tolažbo povedano, da lahko vzlic ovađuški interpelaciji »Slovanske zveze« prav mirno spi. Somišljenikom v Trnovem pa bodi svetovano, da naj puste Ravnikarja in njegovo žensko na klerikalnem smetišču. Če jim je že na glasu tega učiteljskega šušmarja toliko ležeče, naj posnemajo Stari trg pri Ložu: tam so na en dan kar šest častnih občanov imenovali, pa so imeli prvi razred v svoj klerikalni bisagi. Kar je v Starem trgu dopustno, bo pač tudi v Trnovem dopustno! Končno pa prosimo g. Urbančiča, da nam celo zadevo takoj pojasni. Prej kot ne bode stvar taka, da se bode dala iz nje skovati primerna interpelacija — proti Jerneju Ravnikarju!

Marnberške falotarije. Neka koroška posojilnica ima naloženo, žalibog, v posojilnici v Marnbergu večjo vsoto. Ko je zvedela, da v Marnbergu poka in ko je doznala za Klobučarjeve švindlarije, je to vlogo odpovedala. S prva je marnberška posojilnica tudi obljubila vlogo vrniti v gotovem roku, meneč, da bode denar dala že »Gospodarska Zveza«, ali pa »Ljudska posojilnica« v Ljubljani. Tema dvema zavodoma pa menda tudi smrdi marnberško katoličanstvo, kajti to se sme sklepati iz tega, da je prišel tisti znani revizor Pelc z dvema ožlindranima marnberškima odbornikoma posojilnice upnico prosit, naj ne terja denarja nazaj. Razume se ob sebi, da so ti pošteni koroški posojilnici slikali marnberški položaj popolnoma drugače kakor je; pri tej priliki so pridno lagali ter opravljali dr. Pikla in celjsko »Zvezo«. Pa vse ni nič pomagalo. Dotična posojilnica je marnberško brez pardona tožila po dr. Piklu. Zdaj pa je spet dirindaj. Marnberg ne more plačati, »Ljudska posojilnica«, oziroma »Gospodarska Zveza« pa, ki sta tudi v tem šmiru že do grla, pa menda nočeta ali pa morebiti tudi ne moreta marnberškim pošteniakovim več pomagati. Sedaj moleduje »Gospodarska Zveza« imenom »Ljudske posojilnice« pri dotični koroški upnici direktno, naj Marnbergu prizanaša, ali pa naj dotično vlogo prenese v »Ljudsko posojilnico«. Kaj, ali so kase pri »Ljudski«, ki tako bombastično vedno kriči po časopisih, koliko ima vlog, tudi prazne? Ker slednje najbrž ni, zato je tembolj gotovo, da v Marnbergu silno smrdi in da vlada tam najhujša narodnogospodarska jetika, ki bode, žalibog, vsled brezvestnosti par lumpov potisnila narodno mejo za nekoliko kilometrov bolj proti jugu.

Celovski škof ima že svojo tiskarno v Celovcu. To je tiskarna sv. Jožefa. Ustanovil jo je, da odje tiskarni družbe sv. Mohorja kar mogoče zaslužka. Zdaj je kupil v Beljaku tiskarno in dobil ž njo v roke list, ki je bil doslej glasilo

dr. Steinwenderja. Plačal je za to tiskarno 98.000 K.

»Branimo naše svetinje«. »Naša Sloga« prijavlja naslednji veleznimivi dopis iz Poreča: »Doznajemo, g. uredniče, iz najpouzdanijeg izvora, da se je opetovno dogovarao trščansko-koparski biskup presvj. g. dr. Nagl sa našim biskupom o tom, kako bi u svojoj biskupiji proglasio poznatu naredbu kongregacije obredah u Rimu o **posvemašnjem uništenju staroslavenskog jezika u crkvah naših.** Tu naredbu proglasio je biskup Flapp, kako Vam je dobro poznato, radi česa ga podigoše židovsko-liberalni listovi u krilo Avramovo. On je ukinuo i zadnji trag našem jeziku u crkvah ove biskupije i sada kani njegovom stazom krenuti njegov trščanski drug, biskup Nagl. Radi toga upozorujemo narodno svećenstvo one biskupije, da bude na oprezu, da se pripravi na smrtni udarac, što ga kani biskup Nagl zadati našem jeziku u crkvah naših, gdje je vladao i stolovao od pamtivieka«. Uredništvo »Naše Sloge« je temu dopisu dodalo naslednjo opomnjo: Ako je ova viest istinita — o čemu neimamo razloga dvojiti, poznavajuć vjerodostojnost našega dopisnika, — tada se valja našem svećenstvu i narodu one biskupije pripraviti na odlučan odpor. Ako nam dobaci biskup Nagl rukavicu u onoj biskupiji, tada ju valja muževno prihvatiti. Borbe s njim netražimo, mi je nećemo, ali ako ju on hoće pod svaku cieniu, e pa neka bude, pak što Bog da i sreća junačka!

Boj proti — jetiki se je pričel in vodi se z vso eneržijo. Posebno vlada in druge oblastnije, kojim pripada skrb za higijeno, se takorekoč noč in dan trudijo, da bi se dosegli časi, ko ne bo več jetičnih bolnikov na svetu. Kujejo se predpisi — (ki bodo pa največkrat le na papirju ostali!) — in po novem letu se bode menda tudi na našo deželo vsul dež tacihih predpisov. Posebno gostilničarjem se obetajo slabi časi, ker bode za gostilno vpeljan strog »red glede pljuvanja«. Sekatur bode obilo, jetičnih bolnikov pa prej kot ne tudi obilo! Lepa je ta energija javnih oblastij in hvalevredna! Posebno krepko se bode kazala nasproti revnim oštirjem, ki se prav lahko v kozji rog uženo. Ali s tem še ne bode mnogo doseženo, ker se vladna energija prav bojazljivo ogiblje ravno tistih krajev, kjer se dandanes največ bolezninaleze, in prej kot ne tudi največ jetike. To so naše cerkve, kjer so že tako imenovane »žegnane« vode prave zalege vsakovrstnih bacilov. Posebno kožne boleznin, in tudi garje in druge take nečednosti se prav lahko dobe iz kamna, v katerih po več tednov gnije blagoslovljena voda. In kdo se briga, kako se po cerkvah pljuje? Kdo se briga za stare umazane križe in relikvije, ki se zgolj v namenu izpostavljajo, da jih hodi naše dobro in verno ljudstvo poljubljat. Koliko boleznin se s tem poljubovanjem po starih jetičnih bolnikih prenese na nedolžne otroke! Ravno isto je pri darovanjih ali »ofrih«, pri katerih zgubi človek ne samo groš, nego tudi zdravje, katero mu pogoltne tista stara in umazana mostrančica, koja mlado in

staro s strastjo na usta pritiska. Če so že naše sanitarne oblasti res tako energične, potem naj svoje energije ne kažejo samo oštirjem, kažejo naj jo tudi nasproti cerkvam, kjer se toliko boleznij izmoli! Kjer so prava ognjišča nalezljivih boleznij, tam je treba zastaviti roko, drugače bode trud brezuspešen! V cerkve torej z javno higijeno — in naj se pri tem zamerimo vsem škofom in vsem korarjem celega sveta! Stvar je vsega premisleka vredna in priporočamo jo v razmišljanje — pred vsem deželnemu sanitetnemu svetu!

Nesreča. Minulo nedeljo zvečer okoli 10. ure pripetila se je velika nesreča v hotelu g. Jak. Klemenc-a na Kozini in sicer: poslovodja Ivan Dekleva iz Vrem je šel pogledat k acetylinskemu aparatu, kaj da tako šumi. Ko je zaduhal, da okoli aparata smrdi acet. plin, se je oddaljil na dvorišče, kakih 4 do 5 m. daleč, od aparata misleč, da na prostem ni več plina. Tu vžge užigalico, da vidi od daleč, kaj da tako šumi. Naenkrat se sliši tak pok, kakor bi se kaka bomba razletela, ter vse dvorišče je bilo v plamenu in to toliko časa, dokler ni zgorel ves plin. G. Ivana Deklevo pa je tako opeklo, da je zdravnik iz Sežane odredil, da mora koj v bolnišnico, kjer se še sedaj zdravi. Bližnji sosedje so čuli, kakor da bi bil kak potres, vse hiše so se tresle. Torej pozor onim, ki imajo acetylinske aparate mesto petrolejk, da ne bodo hodili z gorljivimi rečmi okoli takih aparatov, kjer jih lahko zadene velika nesreča. Oblasti bi pa tudi morale strogo paziti, kako in kje naj se dovoli postavljanje nevarnih aparatov.

26 ur je igral — na klavir. V Gorici je nastopil v gledališni dvorani neki Kamilo Baucia, ki je igral na klavir od 8. ure zvečer v soboto do 10. ure zvečer v nedeljo. Ob 6. v jutro v nedeljo je pil črno kavo. Potem je nadaljeval igro do 2.55 popoldne. Ta čas ga je preiskal dr. Bramo, ki je konstatiral, da je v njem vse v redu. Potem je spil zopet malo črne kave in čajico marsale ter igral do 10. ure zvečer. Žila mu je bila v tem času 120 v minuti. Igra se je vršila ves čas pod strogim nadzorstvom. Baucia je šel sedaj na Ogrsko, kjer se misli predstaviti z igro 36 ur neprestanega igranja.

Potres. Iz Mokronoga se nam piše: Dne 17. t. m. ob 4. uri 14. minut popoldan je bil tu precej močan, 3—4 sekunde trajajoč potres. — Iz Velike Loke pa se nam piše: Dne 17. t. m. ob 4. uri 20 minut popoldne so bili močni, 2—3 sekunde trajajoči potresni sunki na Veliki Loki. Ura je natančno po praškem času uravnana.

Zverinski starši. Pred kratkim je umrla 16 mesecev stara hčerka služabnika Steinschneiderja na Dunaju. Mestni zdravnik, ki si je ogledal mrliča, je zapazil rane in zatekline na otročji glavi. Oče je pri zaslišanju priznal, da ga je prejšnji večer jok obolelega otroka zbudil, kar ga je tako razkačilo, da je zgrabil otroka ter ga vrgel ob železno ograjo. Steinschneiderja so zaprli. Njegova žena je bila že opetovano kaznovana zaradi trpinčenja svojih malih otrok. Posebno grdo je ravnala s svojim nezakonskim sinom, vsled česar se ji je pri zadnji obsodbi ta otrok odvzel.

Jako prijetno iznenaden. V Londonu je pripeljal policaj nekega natakara Williama Buxtona, češ, da javno berači. Med zaslišanjem pa ga je tudi poprašal sodnik, ali ni kdaj služil pri gospodu Ren-

delu. Ko je to Buxton potrdil, vzame sodnik v roke neki časnik, v katerem je slučajno ravno prej čital, da Rendelovi dediči iščejo svojega bivšega slugo Buxtona, kateremu je ranjki sporočil 40.000 kron. Sodnik je takoj odpustil srečnega dediča, ko mu je ta še zagotovo obljubil, da posle ne bo več beračil.

14 letna mati. Pred berolinsko sodišče je prišlo dne 5. t. m. slabo razvito 14letno dekletce, obdolženo raznih tatvin. Ker je mislil predsednik, da ima opraviti s sladkosnednim otrokom, jo je začel izpraševati: Kaj si hotela storiti z ukradenim stvarmi? — Deklica: Prodati! — Preds.: In za denar kupiti sladčič, ne-li? — Deklica: Ne, hotela sem kupiti otroku živeža. — Preds.: Kakemu otroku? — Deklica: Svojemu! — Predsednik (skrajno začuden): Kaj, ti že imaš otroka? — Deklica je prikimala ter začela krčevito ihteti. Zdravnik je povedal, da je deklico kot šolarico zapeljal neki oženjeni mož, na kar so jo stariši spodili od hiše. Sodišče je tatico oprostilo, ter jo z otrokom vred izročilo javnemu vzgajališču.

Duhovnik je — ubil učenca. V Valenciji je duhovnik Soler pončeval veronauk na duhovniškem zavodu s šibo, na koje koncih so bile pritrjene svinčene kroglice. Nedavno je 7letnega učenca Sanza tako dolgo pretepal s to šibo po glavi, da se je vdrla otroku kri iz ust in nosa ter je še isto noč umrl. Razjarjeno ljudstvo je naskočilo zavod ter pobilo vse šipe.

Konjsko meso. — Društvo za varstvo živali v Berlinu je razvilo agitacijo za uživanje konjskega mesa. Predsednik društva je dal med prebivalstvo razdeliti ogromno listov, v katerih se hvali dobri okus in lahka prebavljivost konjskega mesa, ki se v sedanji dobi mesne draginje priporoča kot ednakovredno nadomestilo za goveje meso. Priporočilo zaključuje z „blagočutno“ željo, naj bi se konjsko meso posebno zategadelj kupovalo in jedlo, da ne bo treba ubogim konjem se mučiti, dokler se ne zgrudijo, temuč da se bodo še pred popolnim upešanjem poklali. Berolinskim mesarjem pa se je zdelo žaljivo, da se postavlja vrednost konjskega mesa v isto vrsto z govejim, vsled tega so se hoteli uveriti, ali člani društva za varstvo živalij — le gospodje iz višjih stanov — iz trdnega prepričanja tako govorijo in pišejo. Priredili so velih banket konjskega mesa ter povabili pismeno vse odbornike omenjenega društva na udeležbo, zagotavljajoč jih, da bodo pripravljali najboljšo konjsko meso po najnovejših kuharskih metodah. Toda predsednik društva za varstvo živalij je v imenu vseh članov povabilo hvaležno odklonil, češ, da še vedno niso uverjeni, da bi ne morali jesti slabe vrste konjskega mesa in bi bila nalašč slabo prirejena pojedina. Pokazali so tedaj, da jim ni za trpljenje ubogih konjskih par, niti za ceno življenje nižjim slojem, dosegli bi le radi zase nižje cene govedine, ako bi delavci kupovali le konjsko meso.

Zoper — pijančevanje. Danska policija je izdala novo naredbo zoper pijančevanje, ki določa, da mora oni gostilničar, ki je dal pijanemu zadnji kozarec pijače, plačati prevozne stroške za pijanca na njegov dom, nadalje vse poškodbe, ki jih provroči pijanec osebam in imetju, a če bi pijanec neposredno na to zbolel, ali se pobil, plačati mu mora tudi zdravnika in zdravila.

Napoleon I. išče sleparko Humbert. V Parizu je nedavno tega nagovoril policaja na ulici gospod, ki je nosil razne redove ter ga vprašal, kje stanuje italijanski kralj. Policaj je brž slutil, da ima norec pred seboj ter ga povabil seboj h komisarjatu. Tam so ga začeli izpraševati: „Kako se pišete?“ — „Napoleon“ — „Kje ste rojeni?“ — V Ajacciju, koncem osemnajstega stoletja.“ — Kje stanujete?“ — Na otoku sv. Helena.“ — Kaj iščete v Parizu?“ — „Obiskati sem hotel italijanskega kralja, ker vem, da se v njegovem kraljestvu skrivajo Humbertovi. Policija je dala pripeljati domnevanega Napoleona v policijsko bolnišnico. Pozneje se je zvedelo, da mož res ni bil Napoleon, pa tudi ne norec, temuč

jako premeten pariški časnikar, ki se je hotel na lastne oči prepričati o postopanju z bolniki v policijski bolnišnici, da nerednosti ožigosa v svojem listu.

Znana sleparka Humbert ima v Parizu, kakor se je šele sedaj izvedelo, 40 hiš, ki so iz previdnosti prepisane na druga imena, le dohodke je prejemale lastnica. Ker je vsako upanje opuščeno, da bi bilo mogoče zaslediti sleparko, se bo kmalu sklenila proti njej preiskava ter jo bodo obsodili in contumaciam zaradi 120 raznih sleparij.

Juda obdolžil ritualnega umora. — Krojač Vencelj Hlašek na Dunaju je poslal nedavno svojo 6letno hčerko v trgovino žida Morgensterna. Ker ni prišla deklica pravočasno domov, jo je šel v trgovino iskat ter trdil, da ima žid njegovo hčerko zaprto. Zbrala se je tudi takoj večja množica, ki je govorila o ritualnem umoru. Policija je hišo preiskala, pa tudi ni našla deklice. Pozneje se je izkazalo, da je šla deklica v drugo trgovino ter se zamudila na cesti. Morgenstern je krojača tožil, in sodišče ga je obsodilo zaradi obrekovanja na teden zopora.

Najbogatejše mesto na Pruskem je Frankfurt. Tam ima povprečno vsak davkoplačevalec letnih dohodkov 5368 mark. Potem pride Charlottenburg, kjer znašajo letni dohodki posameznika povprečno 4283 mark. Tretje mesto zavzema Aachen s 3878 markami.

Strašna obsodba. V Terni so prijeli italijanski orožniki nekega čevljarja, ki je bil in contumaciam že trikrat obsojen v dosmrtno ječo, vrhutega pa še skupno na 176 let. Sodišča so sedaj v opravičenih skrbih, pri katerem bi naj prej presedel dosmrtno ječo, a čevljar se vkljub temu smeje, ker je prepričan, da mu bodo ostalih 176 let morali spregledati.

Anarhist. V Parizu so prijeli Čeha Studno, ki je baje izpovedal, da je anarhist ter trdil, da pozna sredstvo, ki varuje življenje vladarjem. Brez dvoma je — blazen.

Poslano.*)

»Slovenec« je v št. 286 z dne 13. decembra v »Kotičku za liberalce« pisal:

»Vedno bolj smešni se zde resnim ljudem liberalci, ki vsako delo katoliško-narodne stranke opsujejo, sami pa ničesar ne store. Mirno in ponosno gre s svojim delom in vspehi naša stranka mimo lajajočih liberalcev. Pretekle dni so obljajali liberalci namero »Slov. kršč. soc. zveze«, ki hoče izseljevanje v Ameriko urediti tako, da ljudstvo ne bo osleparjeno od agentov in da dobi primerne, cenene zveze z domovino. Prvi je bil »Narod«, ki se je tu potegnil za — agente. »Narod« boli, da bo pri tem mnogo manj denarja šlo v žep agentov, ki delujejo z velikanskimi dobički in da bi to, kar ljudstvo agentom daje preveč, ostalo ljudstvu. Taki prijatelji — agentov so liberalci!«

Podpisaneč plačam 2000 kron tistemu, kateri dokaže, da sem kakemu popotniku ali izseljencu za vožnjo iz Ljubljane v Severno Ameriko kako krono več zaračunal, — ali kakor se je izrazil famozni »Slovenec«, »osleparil«, — kakor je bilo odločeno od ravnateljstva društva »Red-Star Line«.

V Ljubljani, 19. decembra 1902.

Anton Rebek

oblastveno potrjen agent »Red Star Line«.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (3090)

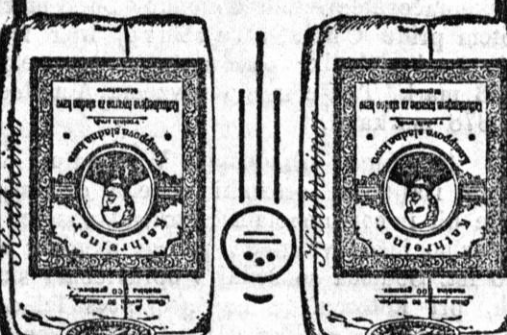
Loterijske srečke.

Brno, 13. decembra.	19, 75, 35, 76, 1.
Dunaj, 6. decembra.	55, 8, 59, 4, 63.
Trst, 13. decembra.	63, 83, 51, 36, 41.
Gradec, 6. decembra.	19, 50, 83, 73, 63.
Praga, 17. decembra.	14, 56, 30, 74, 68.
Lino, 13. decembra.	42, 30, 76, 16, 54.

Tržne cene v Ljubljani.

	K	h		K	h
Goveje meso I. kg	130		pšenična 100 kg	27	80
" " II. "	110		Moka koruzna " "	19	—
" " III. "	1		ajdova " "	34	—
Telečje " "	150		Fižol, liter " "	20	—
Praščje m. sveže " "	160		Grah, " "	40	—
" prek. " "	2		Leča, " "	25	—
Koštrunovo meso " "	80		Kaša, " "	20	—
Maslo " "	260		Ričet, " "	—	—
Surovo maslo " "	240		Pšenica " 100 kg	18	40
Mast praščja " "	180		Rž, " "	14	40
Slanina sveža " "	170		Ječmen, " "	14	40
" prek. " "	2		Oves " "	15	—
Saló " "	140		Ajda " "	20	—
Jajce " "	10		Proso, belo " "	18	40
Mleko, liter " "	18		" nav. " "	16	—
Smetana sladka lit. " "	80		Koruzna " "	16	—
" kislá " "	80		Krompir " "	4	60
Med " " kg	120		Drva, trda " m³	7	90
Piščanec " "	130		" mehka " "	5	60
Golob " "	50		Seno " 100 kg	7	60
Raca " "	—		Slama " "	7	—
Zajec " "	—		Stelja " "	—	—

Kathrein's kava
Kneippova sladna kava

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Odlikovan s kolajno na pariški
razstavi leta 1900.

Vse vrste 2408-3

tamburic

priporoča tvrdka
J. Stjepušin

v Sisku
na Hrvatskem.

Ilustr. ceniki
se pošiljajo
na zahtevo
franko.

Odlikovan s kolajno na buda-
peštanski razstavi leta 1896.

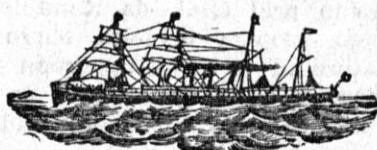
Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez
prekladanja v New York in v Philadel-
phijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava
na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali (2073—16)

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača
bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s
tem uljudno na mojo firmo.

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste
velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

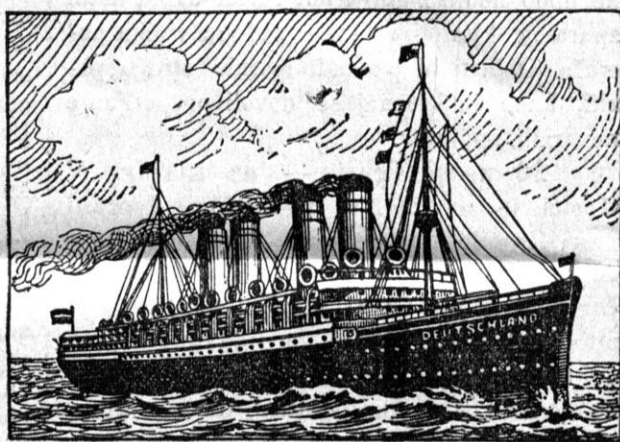
Vozne karte po najnižjih cenah za vse raz-
rede prodaja ter daje pojasnila točno in
brezplačno (1228—21)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

od južnega kolodvora takoj na desno.

Stanje hranilnih vlog:

16 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 370.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne
in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega
pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje
hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

**Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega
zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim
premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je
varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vla-
gajo v to hranilnico tudi sodišča denar malolet-
nih otrok in varovancev.**

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{3}{4}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača
vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo
ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača
v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi
vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izpo-
sojenega kapitala. (13—26)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in
sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.